

Добровольська Діана Андріївна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – ст. викл. Бороліс І.І.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ЗАПОБІГАННЯ

АКАДЕМІЧНОМУ ПЛАГІАТУ

Академічна доброчесність є фундаментом наукової та освітньої діяльності, що базується на шести основних цінностях: чесність, довіра, справедливість, повага, відповідальність і відвага. Ці принципи забезпечують не тільки етичний фундамент для навчання, але й для взаємодії в академічному середовищі. В Україні академічна доброчесність регулюється Законом України «Про освіту» (ст. 42), що встановлює відповідальність за порушення цих норм. Дотримання принципів доброчесності сприяє підвищенню якості освіти, довірі до наукових досягнень і формуванню чесного суспільства.

Чесність є основою викладання, навчання та наукової роботи, забезпечуючи довіру, справедливість, повагу та відповідальність. Довіра є необхідною для обґрунтування та здійснення досліджень, адже ми можемо спиратись на результати інших. Справедливість важлива для формування етичних комісій, базуючись на прозорості та обґрунтованих очікуваннях. Повага в наукових спільнотах дозволяє успішно працювати, враховуючи різноманіття поглядів. Відповідальність за дотримання принципів доброчесності є обов'язком кожного члена академічної спільноти. Відвага – це здатність діяти згідно власних цінностей всупереч страху.

Порушення академічної доброчесності серйозно впливають на репутацію як окремих осіб, так і навчальних закладів. До основних порушень належать:

- академічний плагіат – оприлюднення результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження або творчості, та відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства;
- фабрикація – фальсифікація або вигадкування даних, результатів досліджень, посилань;
- обман – надання неправдивої або спотвореної інформації щодо власної наукової роботи або організації освітнього процесу;

- списування – використання чужих джерел без дозволу під час написання контрольних, курсових чи інших навчальних робіт;
- хабарництво – надання або пропозиція матеріальних чи нематеріальних вигод з метою отримання неправомірних переваг в освітньому процесі, таких як оцінки чи наукові звання.

Академічний плагіат охоплює не лише текстові матеріали, але й інші види інтелектуальної власності, такі як рисунки, математичні формули, програмні коди та музичні твори. Вирізняють такі основні різновиди академічного плагіату:

- дослівне запозичення – пряме копіювання тексту без належного оформлення як цитати з посиланням на джерело. Навіть одне слово, взяте без посилання, якщо воно має унікальне значення в конкретному джерелі, може бути порушенням;
- використання фактів, ідей чи даних з джерела без вказівки на нього, що є неправомірним, оскільки порушує права авторів на ці матеріали;
- перефразування – коли текст джерела переписується словами, але зміст залишається дуже близьким до оригіналу, або ідеї та висновки узагальнюються без зазначення авторства;
- самоплагіат – використання частин своїх попередніх робіт без відповідного посилання на це, що є порушенням етики, оскільки у науковій спільноті не допускається повторне подання вже опублікованих матеріалів без зазначення цього факту.

Виявлення плагіату може призвести до серйозних наслідків для студента чи вченого.

Існують різні інструменти перевірки плагіату, які використовуються для виявлення схожості з іншими джерелами:

Turnitin – одна з найпопулярніших платформ для перевірки академічних текстів на плагіат, використовується в багатьох університетах;

iThenticate – спеціалізується на перевірці наукових робіт, часто використовується науковцями та дослідницькими установами;

Plagscan – ще один інструмент для виявлення плагіату, який дозволяє перевіряти тексти на схожість з іншими джерелами;

Grammarly – не тільки перевірка граматики, але й виявлення плагіату.

Підвищення обізнаності про академічну доброчесність та активне використання інструментів для перевірки текстів допомагає зберегти високий рівень наукової етики, що сприяє розвитку академічної спільноти та наукової думки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Академічний плагіат: причини, наслідки та способи запобігання. Взято 16 лютого 2025 з <https://soer-publ.com.ua/uk/blog/shho-take-akademichnij-plagiat/>
2. Плагіат в наукових роботах: наслідки, приклади, інструменти перевірки текстів на плагіат. Взято 15 лютого 2025 з <https://spubl.com.ua/uk/blog/plagiarism-in-research-papers-consequences-examples-tools-for-checking-texts-for-plagiarism>
3. Yurko, N., Styfanyshyn, I., & Protsenko, U. (2020). Academic plagiarism: main variations and disputable aspects. *Λόγος мистецтво наукової думки*. <https://doi.org/10.36074/2663-4139.07.03>
4. Академічна доброчесність | КПІ ім. Ігоря Сікорського. (б. д.). КПІ ім. Ігоря Сікорського. <https://kpi.ua/academic-integrity>

Дворянчикова Світлана Євгенівна

к. філол. н., доц., доцентка кафедри філології та перекладу
Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

ГАРМОНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В КОНТЕКСТІ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ-ПЕРЕКЛАДАЧІВ

Вельмишановні колеги, гості та здобувачі, від імені кафедри філології та перекладу Київського національного університету технологій та дизайну щиро раді вас вітати на X Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інноваційні тенденції підготовки фахівців в умовах полікультурного та мультилінгвального глобалізованого світу»!

Нашу доповідь присвячено висвітленню деяких результатів спроби гармонізації змісту й перебігу навчальної практики під час підготовки філологів-перекладачів у КНУТД. Кафедра філології та перекладу від 2021 р. реалізує освітньо-професійну програму «Англійська мова: переклад у діловій комунікації» підготовки бакалаврів філології за спеціальністю В 11 «Філологія», спеціалізацією «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська» (2025). Метою цієї освітньої програми є підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців, які володіють